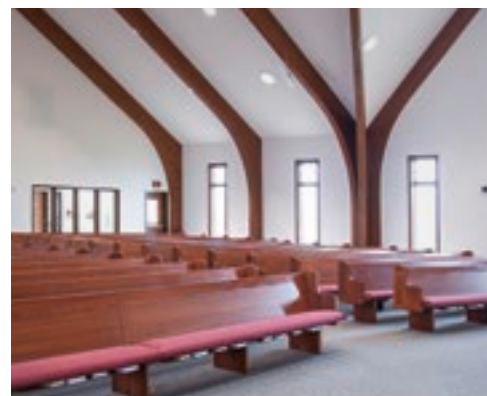
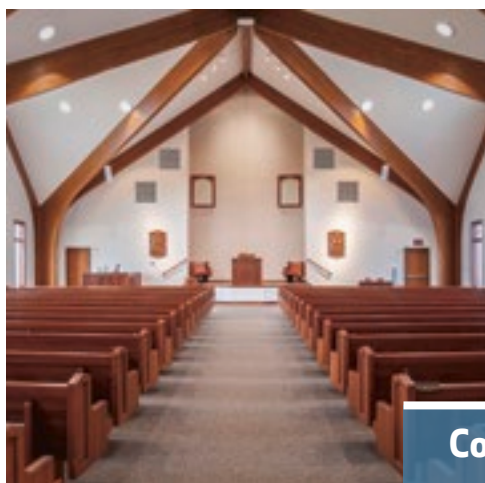

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

SAAMBINDER

Corsica (South Dakota, V.S.)

09/12/2021

jaargang 100

nr

10

In South Dakota hielden enkele gezinnen leesdiensten in een huis. Ds. A. van Dijke kwam er vanaf september 1915 meermalen op bezoek om er te preken. In oktober 1917 werd een kerk gekocht en verplaatst naar 3 km ten oosten van Corsica. Bij de instituering, eind 1928, bestond de gemeente uit 19 mannen, 17 vrouwen en 39 kinderen. In 1929 werd de kerk uitgebreid. De eerste predikant, ds. A. Vergunst, schreef dat de gemeente

uit vier families bestond: Kiel, Rus, Spaans en Zomer. Door huwelijken was 'de gehele gemeente door familierelaties aan elkander verbonden.' De kerkenraad bestond uit vier zwagers. In 1948, 1971 en 2009 werd een nieuwe kerk in gebruik genomen. De eerste rouwdienst in het huidige gebouw was die van ds. J. Spaans. In 2014 rukte een storm een deel van het dak weg. De gemeente heeft sinds 1981 een eigen school.

Een ster

Het Oude Testament is vol met heenwijzingen naar Christus. Reeds in Gen. 3:15 lezen we de eerste belofte van de komst van het Zaad uit de vrouw, Christus.

Ik zal hem zien, maar nu niet; ik zal hem aanschouwen, maar niet nabij. Er zal een ster voortgaan uit Jakob, en er zal een scepter uit Israël opkomen; die zal de palen der Moabieten verslaan, en zal al de kinderen van Seth verstoren.

Numeri 24:17

Jakob zegt op zijn sterfbed dat eenmaal de Messias geboren zal worden (Gen. 49:10). Elk offer is een schaduw van de gekruisigde Christus. En zo is de Bijbel vol met Gods beloften van heil. Wat een rijke toezegging vinden we in de bovengenoemde tekst. Bileam profeteert dat er een ster uit Jakob zal voortgaan. In deze woorden wordt de komende Verlosser beloofd.

Laten we erkennen dat de wereld een Verlosser nodig heeft. Door de zonde is de aarde in een woestijn veranderd. Mensen zijn vijanden van God. In die nood kan een mens zichzelf niet helpen. Het is God alleen Die helpen kan. Bileam bracht een boodschap van God. Zo komt de ware heilsboodschap ook vandaag alleen van God. Denk niet dat er bij mensen of bij uzelf ook maar enig heil te vinden is. Gelovigen zijn mensen die overal de dood in hebben gevonden, behalve in Christus. Hij immers is het leven. De onmacht van mensen is een realiteit. Paulus zegt in de brief aan de Romeinen dat er niemand is die naar God vraagt en zoekt. Die werkelijkheid wordt door Gods Geest in het hart geleerd. Dan wordt een mens stil en klein voor God. Hij gaat het voor God verliezen. Een noodzakelijke les.

ds. W. Visscher,
Amersfoort

In de duisternis en hopeloosheid laat God Zijn belofte van de komende Verlosser klinken. Alleen in Hem is redding en

verlossing. Laten we toch nooit proberen zaligheid, rust en vrede te bedenken buiten Christus. Dat is het bedriegen van jezelf. Helaas komt dat regelmatig voor. Dan maken we gronden die er vanuit God helemaal niet zijn. Buiten Christus is er echt geen hoop en verwachting voor welk mens dan ook. De Bijbel leert dat de toorn van God op ons ligt. Er is echter wel een boodschap en een Zaligmaker. God heeft dat beloofd en in de volheid des tijds is Christus ook gekomen. Hoe is Hij gekomen? We lezen in de tekst dat Bileam de komende Verlosser een voortgaande ster en een opkomende scepter noemt. Een ster is een bron van licht. Een scepter is een symbool van regering. De komende Christus zal licht brengen en Hij zal regeren.

Hoe heerlijk ging deze ster op in de volheid des tijds. Hij werd geboren in Bethlehem. Hij lag in de kribbe. Hij is de volkomen Zaligmaker van Zijn gemeente. Wat een licht heeft Hij geopenbaard. Simeon heeft ervan getuigd. "Een Licht tot verlichting der heidenen, en tot heerlijkheid van Uw volk Israël" (Luk. 2:32). De Heere Jezus heeft op Zichzelf gewezen. "Jezus dan sprak wederom tot henlieden, zeggende: Ik ben het licht der wereld; die Mij volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben" (Joh. 8:12). Christus geeft licht in de duisternis van ons hart. Als daar het licht over opgaat dan kunnen we ons alleen maar schamen voor God en mensen. Dan wordt een mens echt zondaar voor God. Hij geeft ook licht in de onmogelijkheid om onszelf te verlossen. Onze mond wordt gestopt (Rom. 3:19). Hij laat echter ook licht vallen op deze gezegende Persoon. Hij is God en dus volkomen bekwaam om doden levend te maken. Hij is mens en dus volkomen geschikt om te kunnen lijden en sterven. Het Evangelie van de Persoon van Jezus Christus. Het ware geloof neemt, vanuit de verlorenheid van eigen bestaan, de toevlucht tot Jezus. Nergens anders is ook maar enige zaligheid of vrede te vinden. U dan die gelooft is Hij dierbaar.

Hoe machtig heeft deze Vorst over Zijn genaderijk gesproken. Hij is inderdaad de Koning der Joden. Maar niet alleen de Joden, ook de heidenen zullen tot Hem komen. Het Rijk der hemelen wordt in deze wereld door Hem gerealiseerd. We lezen erover in de Bergrede. Daar wijst de Heere op de grote betekenis van Zijn Rijk. De koning van dat Rijk is Hij. De heerlijkheid van dat Rijk is ook weer

In dit nummer

4 In waarheid onze Immanuël

7 'Jezus hoort thuis in het jodendom'

20 De vrouw uit Openbaring 12

- 2** Een ster
- 3** De zaligsprekingen [48]
- 5** Samenkomsten op zondag (1)
- 6** Bijbelstudie Jona [18]
- 8** Ds. G.H. Kersten in quotes [10]
- 9** Verloop, drukkerij met meerwaarde
- 10** Singles in de gemeente
- 11** Boekennieuws
- 12** Kerknieuws
- 12** Berichten
- 13** Kerkdiensten
- 19** Jeugdrubriek

Christus. Hij is een eeuwige Koning Die niet zonder onderdanen kan zijn. Hij wordt ook Koning in het persoonlijke leven. Dan gaat Hij de scepter zwaaien over ons bestaan. Kijk, dan worden wij koning af. Dan gaat de duivel eruit en wordt de oude mens, het zondige beginsel, gekruisigd. De Heere wordt de Koning van ons hart. Wat een wijsheid en goedheid is er bij deze Koning. Nog nooit is er één onderdaan in Hem teleurgesteld. Hij bewaart ons in deze wereld. Hij leidt ons door de woestijn van het leven. Hij legt Zijn juk op onze schouders. Hij verlost ons van de vijanden. Wat een zalig leven is er als onderdaan van Koning Jezus. Nimmer zullen we in staat zijn om dat goed te begrijpen. Door het geloof wordt dat echter wel zielsbevindelijk verstaan.

Een ster is een bron van licht.
Een scepter is een symbool van regering. De komende Christus zal licht brengen en Hij zal regeren.

Kom, kennen we deze Koning reeds heel persoonlijk? Weet dat wij dan koning af zijn geworden. Dan moet de zonde, de duivel en de wereld de deur uit. Dan is er een diepe droefheid in het hart over de zonde. We kunnen het er niet bij uithouden. De giftige damp van de zonde maakt ons ziek en moe. Weet echter ook dat deze Koning volkomen gewillig is om arme zondaren te redden. Hij schaamt Zich niet om zondige mensen tot onderdanen aan te nemen. Hij opent Zijn armen opdat zondaren moed zouden scheppen. Kom, Hij is het zo waard om gediend te worden. Is Jezus de koning van uw hart? Ach, wat een wonder dat Hij zo'n groot zondaar als u heeft willen oprapen. Nee, dat krijgen we nooit klein. Helaas, de oefening van het geloof wordt soms verbroken. Dan kunnen we met de weldaden in onszelf gaan eindigen. Dan zijn we bekeerd, maar de oprechte ootmoed wordt niet gevonden. Wat een armoede is dat toch. We zijn het beste af als alles buiten Christus werkelijk schade en drek voor ons is en blijft. Dan kan de wereld van godsdienst en zonde geen vat op ons krijgen. Dan dragen we het kruis Hem dagelijks na. En dan zullen we ook eenmaal door lijden tot heerlijkheid gaan. Dat is het: 'Maar blij vooruitzicht dat mij streelt...'

Thomas Watson

Uit: "De zaligsprekingen",
Thomas Watson
(uitg. Den Hertog).

De zaligsprekingen [48]

Over de vervolging

Zalig zijn die vervolgd worden om der gerechtigheid wil; want hunner is het Koninkrijk der hemelen.
Mattheüs 5:9

Wij zijn nu aan de laatste zaligspreking toegekomen: Zalig zijn die vervolgd worden. Onze Heere Christus wil dat wij de kosten zullen overrekenen. Lukas 14:28: 'Want wie van u, willende een toren bouwen, zit niet eerst neder en overreket de kosten, of hij ook heeft hetgeen tot volmaking nodig is?' Het dienen van God zal ons de tranen van berouw en het bloed van de vervolging kosten. Maar hier zien we een belangrijke bemoediging, die ons ervan kan weerhouden in de dag van de tegenspoed de moed te verliezen. Voor het heden: zalig; voor de toekomst: gekroond. De woorden vallen in twee algemene delen uiteen. Het eerste is de situatie van degenen die God vrezen in dit leven: Zij worden vervolgd. Het tweede is de beloning na dit leven: Hunner is het Koninkrijk der hemelen.

Opmerkingen over de vervolging

Ik zal voornamelijk over het eerste spreken, en het tweede in de toepassing verwerken. Wij zien dat de ware godzaligheid gewoonlijk met vervolging gepaard gaat. Handelingen 14:22: '...en dat wij door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koninkrijk Gods'. Handelingen 13:50: 'De Joden maakten op de voornaamsten van de stad, en verwekten vervolging tegen Paulus'. Luther geeft als de ware definitie van een christen: 'Christianus quasi crucianus' (een christen is als een gekruisigde). Hoewel Christus stierf om de vloek van ons weg te nemen, was dat toch niet om het kruis van ons weg te nemen.

Om dit wat verder toe te lichten, heb ik verscheidene dingen waarvan we kennis moeten nemen.

1. Wat wordt met vervolging bedoeld?
2. De verschillende soorten vervolging.
3. Waarom er vervolging moet zijn.
4. De voornaamste vervolgingen zijn gericht tegen de dienaren van Christus.
5. Wat is de vervolging die een mens gelukkig maakt?

Wat wordt er met vervolging bedoeld?

Het Griekse woord voor 'vervolgen' betekent 'kwellen en lastigvallen'; soms ook 'een ander vervolgen', 'iemand voor de rechter slepen', en ook: 'iemand ten dode toe achtervolgen'. Een vervolger is 'een smartende doorn' (Ezech. 28:24), en daarom wordt de Kerk omschreven als 'een lelie onder de doornen' (Hoogl. 2:2).

De verschillende soorten van vervolging

Er is een tweevoudige vervolging: een vervolging door de hand en een vervolging door de tong. Een vervolging door de hand. Handelingen 7:52: 'Wien van de profeten hebben uw vaders niet vervolgd?' 'Om Uwentwil worden wij de ganse dag gedood' (Rom. 8:36; zie ook Gal. 4:29). Dát noem ik een bloedige vervolging, als Gods volk te vuur en te zwaard wordt vervolgd. Zo lezen we van de tien vervolgingen in de tijd van Nero, Domitianus en Trajanus, enz., en over de vervolging onder Maria de Bloedige. Gods Kerk is altijd, net als de ram van Abraham, in een doornstruik verward. (wordt vervolgd)

In waarheid onze Immanuël

Het is nuttig om op weg naar de Kerstdagen naar onze Nederlandse Geloofsbelijdenis te luisteren. Het gaat om het unieke heilsfeit van de 'menswording van Jezus Christus', zoals het opschrift boven artikel 18 luidt.

v. A.

Wat bedoelen we daarmee? Laten we met elkaar de verwoording van onze belijdenis volgen, zoals die hierbij is afgedrukt, de drie kopjes zijn toegevoegd, ook bewust mét de bewijsteksten waarop we ons gronden. Jammer dat deze verwijsteksten in onze Bijbeluitgaven zijn weggelaten. Want die horen er oorspronkelijk en principiële echt bij.

De Vader zendt

De levende Kerk der eeuwen belijdt allereerst de zending van Gods eigen en eniggeboren Zoon in de wereld. De Vader stuurt Zijn eigen, natuurlijke, eniggeboren en eeuwige Kind. Zo is er maar Eén. Meer heeft de Vader niet. Hij weet wat Zijn Kind allemaal te wachten staat. Met deze zending heeft de Vader de beloften van de oudtestamentische profeten 'volbracht'. Dit is in dit verband een wonderlijke uitdrukking. Dit volbrengen wordt beleden van de Vader der schepping, van Wie geschreven staat: 'Alzo zijn volbracht de hemel en de aarde en al hun heir' (Gen. 2:1). Het voorlaatste kruiswoord luidt ook zo. Bij monde van de Zoon in het vlees horen we aan het vloekhout: 'Het is volbracht'. Het doel is bereikt, de verheerlijking van Gods eer en welbehagen. Het wezen van de zonde is dat wij niet beantwoorden aan Gods doel. Dat maakt ons leven, zonder de geloofskennis in artikel 18, zo leeg, arm en troosteloos. Van het begin werkt God Drie-enig aan op Zijn eigen eer, zodat we aan het einde horen: 'En Hij sprak tot mij: Het is geschied. Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde (Openb. 21:6). Het begin van 'de Zoon van God in het vlees' was 'ten tijde door God bestemd'.

Wat daar in de loop van de eeuwen ook tegenop gekomen is. Deze worsteling van het Vrouwenzaad is zichtbaar in de heilige linie. De verhindering bij Abels dood, de vermenging in de eerste wereld, de vernietiging door Athalia's moordlust en de loochening van het heilsfeit van de maagdelijke geboorte in de loop der eeuwen. Toch zorgt God voor de onuitsprekelijke troost die er ligt in de menswording van Jezus Christus. Op Zijn tijd.

De Zoon neemt aan

Wat is nu het unieke van Kerst? Dat lezen we in de volgende regels: 'Dewelke (dat slaat op de Zoon) eens dienstknechts gestaltenis heeft aangenomen...! Hij blijft wat Hij was, de eeuwige Zoon van God. Hij wordt wat Hij niet was: de Zoon des mensen. Vanaf Maria's schoot en de geboorte in Bethlehem zijn de Zoon van God en de Zoon des mensen onafscheidelijk gebleven. Dat wordt hier beleden als een liefdesdaad van de Zoon om 'de mens gelijk te worden'. Dieper uitgedrukt: om de gestalte van een dienstknecht aan te nemen. Vandaar dat er staat: 'waarachtiglijk aannemende een ware menselijke natuur', die van na de val. De natuur waarin zo ontzettend gezondigd wordt. De natuur die niet beantwoordt aan het doel van de Schepper en die daarom ligt onder Gods rechtvaardige doemvonnissen. Hij wilde echt mens worden, met een lichaam als uiterlijke verschijningsvorm, en met een ziel als innerlijk geestelijk eeuwigheidsleven. Beide waren aan al de gevolgen van onze diepe val onderworpen. Hij droeg wel de zonde in het vlees, maar Hij had ze niet. Hij wilde tot zonde gemaakt worden. Wat een troostrijke verborgenheid voor verlorenen naar lichaam en ziel.

Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 18

De menswording van Jezus Christus DE VADER ZENDT

Wij belijden dan dat God de belofte die Hij de oudvaderen gedaan had door de mond Zijner heilige profeten¹, volbracht heeft, zendende Zijn eigen, eniggeboren en eeuwige Zoon in de wereld, ten tijde door Hem bestemd.²

DE ZOON NEEMT AAN

Dewelke eens dienstknechts gestaltenis aangenomen heeft, en de mens gelijk geworden is³, waarachtiglijk aannemende een ware menselijke natuur, met al haar zwakheden⁴ (uitgenomen de zonde⁵).

DE HEILIGE GEEST VERWEKT

Ontvangen zijnde in het lichaam der gelukzalige maagd Maria, door de kracht des Heiligen Geestes, zonder mans toedoen.⁶

1: Gen. 26:4; 2 Sam. 7:12-16; Ps. 132:11; Luk. 1:55; Hand. 13:23.

2: Gal. 4:4.

3: Fil. 2:7.

4: 1 Tim. 2:5; 1 Tim. 3:16; Hebr. 2:14.

5: 2 Kor. 5:21; Hebr. 7:26; 1 Petr. 2:22.

6: Matth. 1:18; Luk. 1:35.

De Heilige Geest verwekt

In dit geloofsartikel wordt ook de ontvangenis van de Heilige Geest beleden. Zijn geboorte uit de maagd Maria, zoals daar vorige week over geschreven is. We horen in artikel 18 dus na elkaar over de zending door de Vader (naar de Schriften), de bereidheid van de Zoon (als Knecht des Vaders) en nu de voorbereiding door de Heilige Geest in Maria. God Drie-enig zorgt voor een weg waar geen weg is, voor de nadering van God tot de mens, zonder dat daar een man aan meewerkt. De Heilige Geest doet het alleen! God Drie-enig zorgt voor de opening van de deur van het Vaderhuis, een deur die wij hebben dichtgegooid. Met minder dan de levendmakende Geest kan het niet. Terwijl God en mens eeuwig en rechtvaardig van elkaar gescheiden zijn, en er vanuit de mens nooit meer gemeenschap mogelijk is, mogen wij nu horen van een weg door God uitgedacht van eeuwigheid, een weg door God Drie-enig uitgewerkt. Voor Zijn Kerk, maar ook in Zijn Kerk. Ook in uw hart?

(wordt vervolgd)

Samenkomsten op zondag (1)

J.N. Mouthaan,
Veenendaal

Een vast ontmoetingsmoment voor de gemeente in de Vroege Kerk was de zondagse samenkomst.

Eén van de oudste verslagen van deze zondagse samenkomst is opmerkelijk genoeg afkomstig van een Romeinse stadhouder, Plinius de Jongere. Als stadhouder van Bithynië en Pontus had hij te maken met een grote hoeveelheid christenen. Verlegen met de situatie, schreef hij in 112 aan keizer Trajanus een brief. Op basis van verhoren van afvallige christenen vertelt hij het volgende over deze samenkomsten: 'Het was hun gewoonte op een vaste dag voor dageraad bijeen te komen en met elkaar voor Christus een lied te zingen als voor een god. Ook verbonden ze zich door een eed, niet om een misdaad te begaan, maar om geen diefstal, roof of overspel te plegen, om een woord van trouw niet te breken en een pand desgevraagd niet te weigeren terug te geven. Als dat gedaan was, ging men meestal weer uiteen, om daarna weer samen te komen voor een maaltijd, maar dan heel gewoon en onschuldig' ("Brieven", boek 10, brief 96, paragraaf 7). In diezelfde brief geeft Plinius ook aan dat het christendom zich verspreidt in alle lagen van de bevolking: 'Want veel mensen

van alle leeftijden, alle standen, ja beide seksen, lopen gevaar of zullen gevaar lopen: niet alleen steden, maar ook dorpen en platteland zijn door deze besmetting aangestoken' ("Brieven", boek 10, brief 96, paragraaf 8).

Heilig leven

Deze citaten geven een helder beeld van de vroege christenen. Ze kwamen wekelijks samen om te bidden, te zingen en om zich opnieuw te wijden aan een heilig leven. Naast een bijeenkomst vroeg in de morgen werd er in een andere bijeenkomst een liefdemaaltijd gehouden, waarschijnlijk in combinatie met de viering van het Heilig Avondmaal. De brede spreiding over leeftijd, geslacht en woonplaats is een bewijs van een sterk levend evangelisatiebewustzijn onder de vroege christenen. Het loont de moeite om aan de hand van de geschriften van de kerkvaders wat langer stil te staan bij deze vroegchristelijke samenkomsten.

Ook de vrouwen

Opmerkelijk is dat ook voor buitenstaanders zichtbaar was dat het christendom

niet alleen iets voor mannen was, maar juist ook voor vrouwen. De beeldvorming over vrouwen in de oudheid was ronduit negatief en kan het beste samengevat worden in de ontluisterende woorden van Demosthenes, een redenaar en politicus uit Athene (384-322 v. Chr.). Hij schreef zonder schaamte: 'Wij houden minnaressen voor ons plezier, slavinnen voor onze dagelijkse zorg en echtgenotes om ons wettige kinderen te schenken en hoedsters van onze huishoudens te zijn.' Het christendom vormde een breuk met deze minachting voor de vrouw. Het Evangelie was ook een boodschap voor vrouwen. Ook zij konden erfgenaam zijn van 'de genade des levens' (1 Petr. 3:7). Lukas wijst er nadrukkelijk op dat ook vrouwen tot de eerste christengemeente behoorden (Hand. 1:14). De kerkvaders zijn in dat spoor verdergegaan.

Als Athanasius (ca. 296-373) over de doodsverachting onder christenen spreekt, noemt hij ook speciaal de vrouwen. Ook zij knopen de 'strijd' aan met de dood. 'Niet alleen mannen maar ook vrouwen leggen zich op de worsteling tegen hem [de dood] toe. Zo zwak is hij geworden, dat zelfs de vrouwen, die eerst door hem bedrogen waren, nu met hem spotten als met een dode en machteloze' ("De menswording des Woords", 27). De vrouw kreeg in het Evangelie haar waardigheid als schepsel naar Gods beeld weer terug.

Historische context

Vandaag de dag wordt geregeld een verkeerd gebruik gemaakt van dit Bijbelse gegeven, als zou dit ook grond bieden voor de vrouw in het ambt. Maar dan maakt men deze teksten los van het canonieke kader waarin ze staan én van de historische context. God heeft gewild dat tegen de donkere achtergrond van de Grieks-Romeinse maatschappij het Evangelie de vrouw haar waardigheid terug zou geven. Wie dit wil gebruiken als rechtvaardiging voor compromissen aan de huidige cultuur, overvraagt deze teksten. 'Rabbi' John Duncan zei daarover bijzonder scherp en puntig: 'We kunnen de apostolische uitleg niet achter ons laten voor onze eigen ideeën' ("Just a Talker", blz. 12).

Dat neemt niet weg dat christenen in dit herstel van de waardigheid van de vrouw een teken van Gods wijze leiding en zorg mogen zien. God schiep niet alleen man en vrouw naar Zijn beeld, maar wil mannen én vrouwen ook herscheppen naar Zijn beeld.

(wordt vervolgd)

Het Goddelijk antwoord op Ninevé's bekering

En God zag hun werken, dat zij zich bekeerden van hun bozen weg; en het berouwde God over het kwaad dat Hij gesproken had hun te zullen doen, en Hij deed het niet'.

Jona 3:10

ds. C.A. van Dieren,
Rijssen

In het boek Jona komen vaak de eigenschappen en deugden van God naar voren. In de bovengenoemde tekst zijn dat Gods alwetendheid en Gods lankmoedigheid.

De Heere zag alle boosheid in de stad Ninevé. Daar hebben de Ninevieten nooit bij stilgestaan. Ze wisten niet van een God Die al hun doen en laten gadesloeg. Wij weten dat wel, maar leven we ook alsof God ons om al deze dingen zal doen komen voor het gericht? Of gaan we nog steeds rustig voort? Na de preek van Jona is alles in Ninevé veranderd. Het geloof en de bekering komen in de werken van de Ninevieten openbaar. God ziet het. Is dat het werk van Jona? Nee, het is Zijn eigen werk. Hij heeft als de grote Pottenbakker dat werk verricht. In Zijn handen wordt een verdorven vat, dat nergens toe dient dan om vernietigd te worden, tot een heerlijk en dienstbaar vat gemaakt.

Afkeer van de boosheid

De Ninevieten hebben zich bekeerd. Ze hebben een afkeer van hun weg vol boosheid en ongerechtigheid gekregen. Nu kunnen en

willen ze niet langer op die weg vol zonden doorgaan. Weet u wat dat is? Dan sterft u aan de zonde en aan de wereld en komt er een hartelijke inkeer.

Maar als er niet méér is dan dit, is het maar een halve bekering en heeft het geen vrucht voor de eeuwigheid. Een ware bekering keert zich bovenal tot de levende God. Alleen van Hem is genade te verkrijgen. 'God zag', staat er. Aan Gods alwetendheid zitten twee kanten. Een mens kan ervoor vrezen dat God alles ziet en de zonde ordentelijk voor ogen stelt. Een mens kan ook een wondere rust in de alwetendheid van God ontvangen. Hij ziet immers de ziel die tot Hem zucht. Hij troost het hart, dat schreiend tot Hem vlucht.

Het besluit uitgevoerd

'En het berouwde God over het kwaad dat Hij gesproken had hun te zullen doen'. Veranderde de Heere dan Zijn besluit? Helemaal niet. Het was Gods besluit Ninevé te behouden. Daarom stuurde de Heere de onwillige Jona en gebruikte Hij de strenge preek om Zijn besluit uit te voeren. Ook tot ons komt de Heere met Zijn oordelen. Dat doet Hij in bewogenheid, opdat de bedreigingen ons van het kwaad zouden afbrengen en ons tot waarachtige bekering zouden brengen.

'En Hij deed het niet'. Wat zien we in Jona 3 een wonderlijk hoogtepunt en een onbegrijpelijke lankmoedigheid van God. Hij kan immers de zonde niet ongestraft laten. Hoe moet dat dan? We lezen in het avondmaalsformulier, dat God de zonden aan Zijn eigen lieve Zoon gestraft heeft. 'En Hij deed het niet', gold niet voor Christus. Het zwaard dat Ninevé had moeten treffen, ontwaakte tegen de Man Die Gods Metgezel is. Dat zwaard ging dwars door Zijn ziel. In Gethsémané smeekte Christus: 'Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan', maar in heilige gewilligheid vervolgde Hij: 'Doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt'. Hij dronk de beker tot de laatste druppel leeg. Toen bleef er geen toorn en gramschap meer over, en dat voor Jona, voor Ninevé en voor de hele Kerk.

Vragen

1. *Het is in Ninevé veranderd. Hoe komt dat?*
2. *Er wordt gesproken over een halve bekering. Wat houdt dat in?*
3. *Wat is het hoogtepunt van Gods lankmoedigheid?*

(wordt vervolgd)

‘Jezus hoort thuis in het jodendom’

‘Jezus hoort thuis in het jodendom’, zegt prof. dr. Wolfgang Kraus, hoofdredacteur van *”Das Neue Testament - jüdisch erklärt”*, uitgave van het Deutsche Bibelgesellschaft in Stuttgart.

ds. W. Silfhout,
Veenendaal

Dat Joden het Nieuwe Testament bestuderen is niet nieuw.

Het studiewerk behelst een commentaar op het gehele Nieuwe Testament in de Duitse Lutherbijbel door ruim tachtig gerenommeerde joodse geleerden uit de gehele wereld. Dit joods commentaar wil de kloof tussen jodendom en de kerk de wereld uit helpen. De achterliggende gedachte is dat het Nieuwe Testament niet alleen een boek is voor christenen, maar ook een door en door joods boek.

Kloof

De kloof tussen het jodendom en het christendom zouden we kort kunnen samenvatten met de stelling dat Joden geloven dat de Messias nog moet komen en christenen geloven dat de Messias gekomen is en eenmaal wederkomen zal. Uiteraard zijn er veel meer verschillen. Zo is er ingrijpend verschil over de vraag wie deze Messias dan is en wat Hij zal doen. Is Hij degene die het Davidische koninkrijk zal herstellen en in Jeruzalem op de troon zal zitten, of is Hij de Zoon van God Die als de lijdende, sterfende Messias het leven en de gerechtigheid voor Zijn Kerk uit Joden en heidenen zal aanbrengen?

Professor Kraus ziet de kloof vooral tussen de aardse Jezus en de Jezus zoals

Hij in de geschiedenis van het christelijke dogma wordt begrepen. Volgens het interview met hem in het RD van 23 november moeten we bij ‘Zoon van God’ in de eerste plaats denken aan de nabijheid tot God. Zonen van God kunnen in die gedachte voorbeeldige mensen zijn, zoals Abraham, de koning van Israël, of het volk Israël als geheel.

Het dogma dat Jezus de Zoon van God is, is niet een leerstuk dat in de loop van de geschiedenis is ontwikkeld, maar is gebaseerd op Gods Woord. Als in de Heidelbergse Catechismus de vraag wordt gesteld waarom Jezus de eniggeboren Zoon van God wordt genoemd, dan is het antwoord dat Christus alleen de eeuwige en natuurlijke Zoon van God is. Verschillende verwijsteksten onderbouwen deze geloofsuitspraak, onder andere Johannes 1:14. Daar is de evangelist met verwondering vervuld, als hij schrijft over het Woord dat vlees is geworden en over Zijn heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader.

Cultuur

Een van de redenen om het Nieuwe Testament te bestuderen en te becommentariëren, is volgens professor Kraus dat je Rembrandt of Bach alleen kunt verstaan

als je de Bijbel kent. Om muziek, schilderkunst en beeldende kunst te begrijpen, moet je de gehele Bijbelse traditie kennen. Het Nieuwe Testament maakt immers deel uit van de Europese cultuurgeschiedenis. Dat zal niemand ontkennen.

Het is natuurlijk ook niet verkeerd om vanuit dit gezichtspunt het Nieuwe Testament te bestuderen. Als echter bij die studie geen ander motief aan de orde is of komt, blijven we steken in de cultuur. Dan gaan we voorbij aan de opdracht die Christus Zelf gegeven heeft in Johannes 5:39: ‘Onderzoekt de Schriften, want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben, en die zijn het die van Mij getuigen!’

Geboeid

Dat Joden het Nieuwe Testament bestuderen is niet nieuw. Ik denk aan recente voorbeelden, zoals de Joodse professor in het christendom en het jodendom David Flüsser (1917-2000), die een biografie schreef van Jezus. En aan Pinchas Lapide (1922-1997), die als joods theoloog vele boeken schreef over het christendom, waaronder ‘Hij leerde in hun synagogen’. Dit boek bevat een joodse uitleg van de Evangelien.

Evenals anderen zijn ook zij door hun wetenschappelijke benadering van het Nieuwe Testament geboeid geraakt in de persoon van Jezus. Zij hebben Hem echter helaas niet gevonden als hun Zaligmaker. Er zijn gelukkig ook andere voorbeelden. Joden die uit nieuwsgierigheid het Nieuwe Testament gingen lezen en onderzoeken. Soms om aan te tonen dat het Nieuwe Testament niet waar is. Zij werden juist gegrepen door het Woord.

Een tweetal redacteuren van de eerder verschenen Engelse uitgave schreven in het Voorwoord dat ze door het bestuderen van het Nieuwe Testament ‘betere Joden’ zijn geworden, omdat er meer begrip was gekomen voor het gemeenschappelijke verleden.

Al zou er van die tachtig Joodse geleerden, die aan het commentaar op het Nieuwe Testament hebben meegewerkt, maar één zijn, die als Jood door de woorden Gods niet een betere Jood zou worden, maar een arme zondaar die Christus nodig krijgt als Borg en Middelaar, dan zou dat tot eeuwige zegen zijn.

De Heere zou hun werkzaamheden kunnen gebruiken om hen allen te bekeren. Voor ons blijft de opdracht om de Joden bekend te maken met het Evangelie van Jezus Christus en voor onszelf: Onderzoekt daarom de Schriften!

GETROOST - de strijd en de overwinning

Ds. G.H. Kersten wist uit ervaring dat de duivel, de wereld en het eigen vlees niet ophouden het nieuwe leven te bestrijden. Maar juist in de verdrukkingen wil de Heere de Zijnen hoop en kracht geven en Zijn liefde doen ervaren. 'Rust roest, zij is het verderf tot Gods volk. Bedenk dat het juist Gods liefste kinderen zijn, die Hij in de diepste wegen van beproevingen en verdrukkingen brengt, opdat zij Zijn heiligheid deelachtig zouden worden.'

B. Bolier,
Elspeet

De begrafenis van ds. G.H. Kersten.

Zonder strijd is er geen overwinning, maar er is ook geen strijd zonder overwinning. Die overwinning zal zeker volgen, in Christus, de grote Overwinnaar. Wat kan er in het geloofsleven veel twijfel, aanvechting, duisternis en benauwdheid zijn. 'Dan lijkt het alsof zij het vriendelijk aangezicht van hun God en Vader niet meer zullen zien. Daarbij komen dan de verschrikkelijke aanvechtingen van de satan, soms in vreselijke openbaringen en bespringingen van hun ziel. Vooral in hun eenzaamheid kunnen die benauwingen groot zijn. Hiertegen is maar één remedie: het zien op Jezus, Die Zich door Zijn Woord openbaart. 'Wilt u een bewijs van uw overwinning? Zie op deze Banier. In uzelf is het verloren. Eeuwig verloren. Geen

ogenblik kan Gods volk staande blijven. Maar Christus is de Overwinnaar en in Hem en door Hem triomfeert Zijn volk. Hier doen zij dat reeds door het geloof. Elke geloofsoefening is een overwinning op al de vijanden.'

toon de weg. 'De hele weg van Gods kinderen is één stervensweg. Maar zij sterven niet alleen. Het is een sterven met Christus. In droefenis en vervolging, moeite en verdriet; in ziekte, armoede, rouw en smart laat de Heere de Zijnen niet alleen'. De lijdende Borg is de Zijnen voorgedaan, plaatsbekledend en het goede voorbeeld gevend. 'De Heere Jezus heeft gezorgd voor een lied in de verdrukking voor Zijn kinderen. In de nacht dat Hij Zich zou geven in de dood, zong de Heere met Zijn jongeren de Paaslofzang. 'En als zij de lofzang gezongen hadden, gingen ze uit naar de Olijfberg'. Toen heeft de Heere Jezus gezongen voor Zijn volk. Toen zorgde Hij voor een lofzang in de verdrukkingen, ja zelfs in de poorten van de dood'. Juist deze

wetenschap scheidt volgens ds. Kersten ook verplichtingen.

'Laat dan ook de goddelozen aan u mogen zien, dat uw hoop niet ijdel is. De arme wereld heeft niets wat haar echt troosten kan. In druk en tegenheden hangt haar hoofd naar beneden. Muziek, drank, spel en andere verdovingsmiddelen moeten daar het leed maskeren. Maar o, gekochten met het bloed van het Lam, hef uw hoofden op en wees bemoedigd in uw verdriet en vervolging, want uw Heere en Koning komt! Te weinig is onze ziel hemelwaarts gericht.'

Ingaan in Zijn Koninkrijk

Alle dingen zullen voor de gelovigen mede-werken ten goede. Voor de strijdende Kerk op aarde duurt de strijd tot op hun sterfdag. En alles zal voleindigd worden op de dag van Jezus Christus. 'O, die dag van het oordeel! Onuitsprekelijk het vloekvonnis voor allen, die de knie voor Koning Jezus niet hebben leren buigen in dit leven'. Maar ds. Kersten sprak met twee woorden.

'Ook is het nooit, nooit te verklaren, de zaligheid voor hen, voor wie het nut uit de opstanding van Christus gelden zal. Bij hun sterven krijgen ze direct de zaligheid. Ze hebben dan Gods raad uitgediend en worden opgenomen in heerlijkheid. De voorsmaak daarvan hebben ze al in dit leven geproefd. Zij zullen geen onbekende God en geen onbekende Zaligmaker ontmoeten. Zij zullen geen vreemde hemel binnengaan'.

Daarvan hebben ze hier al iets mogen smaken. Het is niet in woorden uit te drukken wat daarvan de lengte, breedte, hoogte en diepte is. Maar ds. Kersten mocht er toch van stamelen.

'O, wat zal dat zijn! Hij zal alle tranen van uw ogen afwissen; zuchting en geweent zullen eeuwig van u vlieden. En met een volmaakte ziel en verheerlijkt lichaam zult gij eeuwig uw Koning dienen, naar de begeerte van uw hart, zonder zonde. Van vóór de grondlegging van de wereld verloor de Vader u uit de zovele miljoenen en bereidde Hij de zaligheid voor u, die u hier door het geloof deelachtig werd. U zult met het ontelbaar getal van de uitverkorenen ingaan, als Christus wederkomt en u zal toeroepen: 'Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft het Koninkrijk hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld.'

Geliefde lezer, is dit uw gegronde geloofsverwachting?

(slot)

Verloop, drukkerij met meerwaarde

J. van 't Hul,
Lieren

Aan de Ohmweg 31 in Alblasserdam wordt altijd hard gewerkt. Maar morgen, vrijdag 10 december, gaat het er anders aan toe. Verloop drukkerij, waar wekelijks De Saambinder wordt gedrukt, jubileert.

Arjan Verloop en
Corine Verweij

Directeur Arjan Verloop heeft zijn kantoor op de eerste verdieping. De kartonnen koffiebekertjes op zijn kamer zijn bedrukt met de tekst 'Route 100. Verloop. Road to succes'. Maar Verloop wil niet zozeer over zakelijk succes spreken. 'Ons 100-jarig jubileum wil vooral een eerbetoon zijn aan de vorige generaties, aan mijn opa Jan en zijn broer Kees, aan mijn vader Nico en zijn broer Piet. Zij hebben het bedrijf opgericht, in stand gehouden en verder uitgebouwd. Ik hecht eraan om te benadrukken dat dit een moment is om terug te kijken naar wat vorige generaties tot stand hebben gebracht. We willen in afhankelijkheid verdergaan in het voetspoor der vaders. Daarnaast brengen we ook een eerbetoon uit aan onze familie, aan ons personeel, aan leveranciers en klanten. Ook aan de redactie en deputaten van De Saambinder dus'. Maar, die tekst op het koffiebekertje? 'Route 100. Verloop. Road to succes'. 'In 2020 zagen we ons helaas genooddaakt om te reorganiseren. Midden in de coronacrisis moesten we afscheid nemen van een aantal collega's en hebben we enkele activiteiten moeten beëindigen. Toen is ook de nieuwe route in de richting van ons 100-jarig bestaan uitgezet: Route 100.

De focus ligt nu op het dienstbaar zijn aan klanten, op het succesvol uitgeven van tijdschriften en magazines, van het eerste concept tot en met het vormgeven, drukken en verzenden!'

Band met de lezers

Sinds 2001 is de productie van De Saambinder ondergebracht bij Verloop. Arjan Verloop: 'In die twintig jaar hebben we, reken maar uit, zo'n slordige duizend edities van De Saambinder gemaakt. In 2001 had De Saambinder 17.000 abonnees. Nu bijna 21.000. Dat is best opmerkelijk in deze tijd van ontleding. In 2001 maakten we De Saambinder in zwartwit-uitvoering. Later kwam er een steunkleur. Nu hebben we fullcolour op de omslag. Zo proberen we ook met een aansprekende vormgeving de binding met de lezerskring te vergroten'. Verloop vindt het van belang dat zijn drukkerij ook een inhoudelijke band met De Saambinder heeft. 'We spreken de taal van het blad. Je begrijpt elkaar met weinig woorden. In die twintig jaar zijn we als het ware met De Saambinder meegegroeid'.

En dan nog even die 'road to succes'? 'Wij zijn een commerciële onderneming.

Daar is ook niets mis mee. Maar we willen graag een onderneming met meerwaarde zijn. We hebben veel klanten in christelijk en reformatorisch Nederland, scholen, zorginstellingen, stichtingen, verenigingen en kerkenraden. We drukken Dovencontact, Daniël, het blad van de organistenvereniging van de Gereformeerde Gemeenten. We produceren proefschriften en boeken. Enzovoort. Wij snappen al gauw wat een klant wil'.

Bij het honderdjarig bestaan is er alle reden tot dankbaarheid, zegt Verloop. 'Het gaat niet allereerst om succes, maar om gezegend worden. We danken God dat we dit mogen beleven. Door de opkomst van de moderne media hebben veel bedrijven in de grafische sector het zwaar, andere zijn de afgelopen tijd gefuseerd of failliet gegaan. De lijn van communicatie verloopt meer en meer langs de digitale route. Denk aan briefpapier. Neem de envelop. Het is bijna weg'.

De toekomst van papier

Toch is Verloop niet pessimistisch over de toekomst van papier. 'De digitalisering gaat door. Zoeken doe je vaak op internet, maar de boodschap overbrengen werkt nog steeds beter op papier. Papier zorgt voor emotie, dat is blijvend, iets tastbaars. Daarom heben we allemaal een boekenkast. Daar staan onze boeken. En in die boeken kun je streepjes zetten. Soms zie je: O ja, toen en toen heeft dit of dat mij dus geraakt en aangesproken. De digitale wereld is daarvoor te vluchtig. De Saambinder wordt nog steeds bijna uitsluitend op papier gelezen. We blijven echt nog wel even vormgeven, drukken en verzenden'.

Corine Verweij is sinds 2014 bij Verloop drukkerij in dienst als secretaresse. Zij onderhoudt het contact tussen de drukkerij en de redactie van De Saambinder en is het eerste aanspreekpunt als het gaat om de vormgeving. Ze is ook degene die de plaatsing van advertenties regelt en contact onderhoudt met de adverteerders. Op iedere werkdag is er wel iets voor het blad wat haar aandacht vraagt, maar de vormgeving van De Saambinder vindt plaats op vrijdag. Op maandagmorgen vindt de afronding plaats. Dan worden de laatste correcties aangebracht en eventuele rouwadvertenties geplaatst. Aan het einde van de maandagochtend krijgt de redactie nog eenmaal inzage in de drukproef. Daarna begint het drukproces van bijna 21.000 edities van De Saambinder, het kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten. Op hoop van zegen!

Singles in de gemeente

In een gemeente, zeker als die groot is, zijn verschillende groepen die de aandacht van de kerkenraad vragen. Maar niet alleen aandacht van de kerkenraad is nodig. De groepen zijn onderdeel van het gemeentezijn. Het gaat dan dus over het geven van aandacht aan elkaar.

Werkgroep Gezin

Welke groepen zijn er? Vaak denken we als eerste aan onze jongeren, ouderen, gezinnen. Er zijn ook mensen met bespreekbaar of onbespreekbaar verdriet. In elke gemeente is ook een aantal singles. Er zijn verschillende betekenissen van het woord single. Voor dit artikel gaat het om alleenstaanden, soms ook alleengaanden genoemd. Deze mensen zijn nooit getrouwd geweest.

Verskillende beleving

Degenen die single zijn, hebben een wisselende ervaring en beleving. Dat wordt in de gemeente gezien. Enkele voorbeelden:

1. Er zijn singles die ervaren dat er maar weinig aandacht aan hen geschonken wordt. Soms trekken ze zich terug en isoleren ze zich.
2. Er zijn singles die het heel anders beleven. Zij vormen soms met elkaar een groep die samen activiteiten onderneemt. Zij kijken naar, zoals ze het zelf verwoorden, wat ze hebben en kunnen.

Meestal nemen ze actief deel aan activiteiten in de gemeente.

3. Natuurlijk zullen er singles zijn die nog weer een andere beleving en uitstraling hebben. Met deze singles heeft een kerkenraad en een gemeente ook te maken. Sommige mensen vinden singles zielig en benaderen hen ook zo. Dat wordt door velen van hen verafschuwd. Zúlke aandacht wordt niet gewaardeerd. Singles waren er in de tijd van de Bijbel, singles zijn er vandaag. In de Bijbel is te lezen dat singles tot een eigen bestemming kwamen. Dat is eveneens de werkelijkheid van vandaag.

Aandacht in het gebed

Als de gemeente in het gemeenschappelijk gebed aan de Heere opgedragen wordt en diverse groepen met name genoemd worden, dan is het gewenst singles niet te vergeten. Ze horen er in het gemeenschappelijk gebed helemaal bij. Net als gezinnen, weduwen, weduwnaars en anderen hebben zij hun eigen zorgen en vragen.

Laten predikanten en ouderlingen deze groep niet vergeten! Dat geldt bijvoorbeeld ook als de gemeente wordt aangesproken bij een dooptoespraak. Kijken we naar de landelijke ontwikkeling, dan wordt er heel wat voor singles gedaan. Er zijn diverse activiteiten en bijeenkomsten, waaraan soms ook onze singles deelnemen. De bijeenkomsten kunnen verdeeld zijn in activiteiten voor diverse leeftijdsgroepen. Landelijk is er dus veel aandacht voor deze doelgroep. Zou er ook in ónze gemeenten niet wat meer aandacht aan hen geschonken moeten worden? Allereerst kunnen we wijzen op het adviesplein van onze gemeenten www.gemeenteengezin.nl. Op deze website staat een aantal artikelen over singles. Het is een sober begin als start voor meer aandacht aan de groep singles. Dit behoeft dan ook uitbreiding.

Verder kan er gewezen worden op bijeenkomsten of activiteiten die in sommige gemeenten voor deze doelgroep georganiseerd worden. Binnen een grote groep functioneren soms kleine groepjes die zelf samen een en ander ondernemen. De continuïteit is meestal afhankelijk van de organisatie en de afspraken die gemaakt worden. Samen je schouders eronder zetten en met elkaar regelmatig iets organiseren, is voorwaarde voor het in stand blijven van zo'n deelgroep. Ten slotte kunnen singles worden uitgenodigd om samen met anderen activiteiten in de gemeente te organiseren. In de achterliggende tijd werd de vraag gesteld of er voor singles ook eens iets regionaal georganiseerd kan worden. Het ziet er naar uit dat dit in het voorjaar van 2022 gerealiseerd wordt. Houd de berichtgeving in De Saambinder daarom in de gaten.

Aandacht geven

Tot slot een gedachte vanuit een van de artikelen op de website www.gemeenteengezin.nl. Alle gemeenteleden worden bezocht. In een gezin betekent het dat de aandacht verdeeld wordt. Bij een single betekent het dat de aandacht gericht is op één persoon. Er is dan ook meer ruimte om te vragen hoe het alleengaan ervaren wordt, en of er op dit punt speciale zorgen of vragen leven. Vanuit deze gesprekken kan dan duidelijk worden welke aandacht deze doelgroep in de gemeente nodig heeft.

Reacties en vragen kunnen gestuurd worden naar info@gemeenteengezin.nl t.a.v. Joline van den Ende.

Boekennieuws

"Sporen van Comries rechtvaardigingsleer", dr. D. Baarsen; uitg. Labarum Academi; 420 blz, € 29,95.

Sporen van Comries rechtvaardigingsleer

Op vrijdag 10 september 2021 promoveerde D. Baarsen, kandidaat in de Hersteld Hervormde Kerk, op een onderzoek naar de invloed van de rechtvaardigingsleer van Alexander Comrie op de gereformeerde gezindte in Nederland in de twintigste eeuw. Het resultaat is een fraai uitgegeven boek onder de titel "Sporen van Comries rechtvaardigingsleer".

Baarsen gaat in dit proefschrift na, hoe Comries leer ten aanzien van de rechtvaardigmaking verwerkt werd in de verschillende kerkverbanden in Nederland in de vorige eeuw. Hij onderzocht theologen uit de Gereformeerde Kerken in Nederland, de Christelijke Gereformeerde Kerken, de Nederlandse Hervormde Kerk (Gereformeerde Bond), de Gereformeerde Gemeenten en de Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Drieëndertig personen die in die kerken een voorname plaats hadden, komen aan bod. We noemen onder andere: Abr. Kuyper, H. Bavinck, A.G. Honig, J.J. van der Schuit, W. van 't Spijker, W.H. Velema, L. Vroegindewij, J.T. Doornenbal, C. Graafland, G.H. Kersten, A. Vergunst, A. Moerkerken, C. Steenblok, F. Mallan en L.M.P. Scholten.

De promovendus heeft zich verdiept in hun theologische accenten en heeft die vergeleken met de rechtvaardigingsleer van Comrie.

Veel theologen hadden moeite met Comries aandacht voor de eeuwigheid.

Ook was er veel bezwaar tegen bepaalde filosofische termen die Comrie gebruikte, zoals het bekende onderscheid tussen 'habitus' (hebbelijkheid) en 'actus' (dadelijkheid). Denk daarbij aan het verschil tussen geloof en geloven. Dat Gods uitverkoren Kerk in Christus' opstanding rechtvaardig is op grond van Romeinen 4:25 hebben velen met Comrie gemeen. Maar een echt struikelblok is de toerekening van Christus' gerechtigheid aan de nog geestelijk dode zondaar. Dat is de derde trap in Comrie's rechtvaardigingsleer. Voor hem is Romeinen 4:5 daarin leidend. Hij noemde dat in zijn Voorrede van zijn catechismusverklaring 'lijdelijke rechtvaardigmaking', omdat God het doet en de zondaar lijdelijk is. God schenkt uit genade de gerechtigheid van Christus aan de nog dode zondaar en wekt hem op datzelfde moment op uit zijn doodsstaat. De inwendige roeping is bij Comrie niet hetzelfde als lijdelijke rechtvaardigmaking, het volgt er op. Hij vond dit onderscheid zo'n belangrijk punt dat hij er in 1757 een klacht op de classis voor trotseerde. De inwendige vernieuwing vangt aan in de wedergeboorte en dat legt Comrie uitmuntend uit in de eerste preek van zijn "Eigenschappen". In de rechtvaardiging door het geloof in 'de vierschaar in het geweten' komt het tot zijn volkomenheid en heeft de zondaar in Christus vrede met God. Dat verklaart Comrie in de tweede preek van zijn "Eigenschappen".

Het proefschrift van dr. Baarsen biedt een goede inkijk in de manier waarop theologen uit verschillende kerkverbanden de rechtvaardigingsleer van Comrie (geheel of gedeeltelijk) overnamen of verwierpen. De erfenis van Comrie is in de Gereformeerde Gemeenten (in Nederland) het best bewaard. Voor hen die zich weinig hebben verdiept in het lezen van Comrie, zal het lezen van dit proefschrift niet eenvoudig zijn. Voor ambtsdragers is het evenwel een nuttig en leerzaam boek. Dr. Baarsen vindt zelf dat uit zijn boek lessen te trekken zijn voor prediking en pastoraat. Ik licht er een kernzin uit: '(...) voor het aangezicht van een heilig en rechtvaardig God, Die de zonde haat en straft kunnen wij niet bestaan met onze eigen gerechtigheid, maar hebben we de volmaakte gerechtigheid van Christus nodig' (blz. 345).

Laat het lezen van dit boek u aansporen om u (meer) te verdiepen in Comrie zelf!

J.H. Madern, Bergambacht

BOEKAANKONDIGINGEN

"Geloof ook in Mij", Matthew Henry; uitg. Den Hertog; 72 blz., € 10,90.

Op 29 mei 1711 hield Matthew Henry in Londen een preek over Johannes 14 vers 1: 'Gelijlieden geloof in God, geloof ook in Mij'. Dit boekje bevat deze preek.

"Ik loof U", Elise Pater-Mauritz en Ellen Boogaard-Mauritz; uitg. Den Hertog; 273 blz.; € 24,90.

Dit handboek bij zwangerschap, geboorte en kraamtijd begint bij de moeder, daarna wordt per week op de zwangerschap en de verandering bij moeder en kind ingegaan. Er zijn ervaringsverhalen met verdiepingvragen en passende Bijbelgedeelten.

"Leven en licht", ds. J.J. van Ekeveld e.a.; uitg. Den Hertog; 365 blz.; € 8,90.

In dit dagboek voor 2022 wordt rekening gehouden met het kerkelijk jaar. De stukjes zijn toegankelijk geschreven, bieden inzicht in Gods Woord en hebben dagelijks een spits om verder over na te denken. Meerdere predikanten hebben aan dit dagboek meegewerkt.

"Hij kent mij", Silvia Tärniceriu; uitg. De Banier; 272 blz.; € 14,95.

Indringend leesboek over een jonge christin in Roemenië. Bespotting, vervolging, verdrukking en zelfs gevangenschap is haar deel. Maar Silvia leeft bij de vaste overtuiging dat ze haar levensweg niet alleen hoeft te gaan.

"Een weduwe in Israël", H. Koopman; uitg. Brevier; 357 blz.; € 24,99.

Levensbeschrijving van Maria de Lange, met veel informatie over het geestelijk leven in Zeeland van de vorige eeuw. Er is uniek briefmateriaal opgenomen uit de correspondentie met geestelijke vrienden van Maria, van thuislezers tot predikanten.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

te 's-Gravenzande,
ds. M. Joosse te Ede;
te Hoogeveen,
ds. G.J. van Aalst te Klaaswaal;
te Meliskerke,
ds. D. de Wit te Borssele;
te Oosterend (Texel),
ds. G. Heijkamp te Enkhuizen;
te Sioux Center (Iowa, VS),
ds. C. Sonneveld te Alblasserdam;
te Stolwijk,
ds. J. van Laar te Barneveld-Zuid;
te Tricht-Geldermalsen,
ds. G. van Manen te Elspeet.

Bedankt

voor Benthuizen,
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
voor Oostkapelle,

ds. G.J. Baan te Rotterdam-Zuidwijk;
voor Puttershoek,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid;
voor Zoetermeer,
ds. J.B. Huisman te Ermelo.

BEVESTIGING EN INTREDE DS. HOOGERLAND TE KRUIJNINGEN

Met blijdschap en verwondering delen wij u mee dat op woensdag 12 januari ds. G. Hoogerland als herder en leraar (opnieuw) aan onze gemeente zal worden verbonden. In de bevestigingsdienst, die om 14.30 uur begint, gaat onze consulent ds. S. Maljaars voor. 's Avonds om 19.00 uur doet ds. Hoogerland intrede. Beide diensten worden gehouden in ons kerkgebouw. Vanwege de coronamaatregelen kunnen de diensten alleen door eigen gemeenteleden en genodigden worden bijgewoond.

Belangstellenden kunnen meeluisteren via kerkdienstgemist.nl

Dit betekent dat alle toegezegde preekbeurten vanaf deze datum vervallen. Langs deze weg wil de kerkenraad predikanten en studenten hartelijk dankzeggen voor de preekbeurten die zij in de achterliggende tijd hebben vervuld. Het adres van familie ds. G. Hoogerland is m.i.v. 5 januari: Newtonlaan 15, 4416 DS Kruiningen.

Namens de kerkenraad,
A.J. Verwijs, voorzitter
G. Fijan, scriba

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Berichten

“
HOE MEER GIJ UW
ZONDEN ZIET IN HAAR
GRUWELIJKHEID, DES TE
MEER IS DAT EEN KLAAR
TEKEN DAT CHRISTUS
IN ZIJN HEERLIJKHEID U
GEOPENBAARD IS.

JODOCUS VAN LODENSTEIN

LEERGANG CATECHESE

CGO organiseert een leergang Catechese te Gouda voor de toerusting van ambtsdragers.

Avond 1: Mijn catechisanten, wie zijn ze? Aan het einde van deze avond hebben cursisten inzichtelijk hoe een puberbrein zich ontwikkelt en hoe daar in de kennis(overdracht) rekening mee kan worden gehouden.

Avond 2: Hoe bereik ik mijn catechisanten? Aan het einde van deze avond heeft u handvatten gekregen om op het gebied van communicatie dicht bij de jongeren te komen. We zetten in op gesprekstechnieken en lesoverdracht.

Avond 3: De 'koffer' van de catecheet. Aan het einde van deze avond hebben we geschikte werkvormen gepresenteerd en meegenomen om uit te voeren in de catechisatieles.

De avonden staan gepland voor 10 maart, 14 april en 12 mei 2022. Spreker is J. Kriekaard.

Voor nadere informatie en het opgaveformulier: www.cgo.nu/toerusting/ toerusting-ambtsdragers

OPROEP COÖRDINATIE INLOOPWINKEL 'IN DE GOUWSTRAAT'

Tegenover Inloop- en Bijbelhuis 'In de Gouwstraat' te Rotterdam is Inloopwinkel 'In de Gouwstraat' gevestigd. Het huidige coördinatoren-echtpaar wil na verloop van tijd de werkzaamheden overdragen aan andere vrijwilligers. Het werk bestaat uit het coördineren van alle activiteiten van deze 'kringloopwinkel'. Daarbij wordt samengewerkt met een team van vrijwilligers. Wij willen graag in contact komen met geïnteresseerden, die in teamverband op termijn de coördinatie van de inloopwinkel voor hun rekening willen nemen. Wij denken aan een echtpaar of een team van vrienden/kennissen/familie. Nadere informatie wordt graag gegeven door de algemeen coördinator, Rinus Zwemer: tel. 06-51440106, of per mail: rinuszwemer@indegouwstraat.nl Alvast een kijkje in de winkel nemen?

Ga naar www.indegouwstraat.nl

Kerkdiensten

ZONDAG 12 DECEMBER 2021

Aagtekerke 9.00, 11.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. C. Hogchem; Alblasserdam 9.00, 11.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Alphen a/d Rijn 18.00 uur ds. B. Labee; Amersfoort 9.00, 11.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 10.00 uur ds. A. Schreuder; Apeldoorn 10.00 en 15.30 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; Arnhem 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 19.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Barneveld-Centrum 11.00 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 8.30 en 14.30 uur ds. J. van Laar; Benthuizen 18.00 uur ds. H. Brons; Berkenwoude 19.15 uur ds. W.A. Zondag; Bodegraven 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. P.J. de Raaf; Brakel 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; De Valk-Wekerom 8.30, 11.00, 15.00 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 17.00 uur ds. M.H. Schot; Den Haag-Scheveningen 18.00 uur stud. A.E. Brijder; Den Helder 14.30 uur ds. P. Mulder; Dinteloord 18.30 uur stud. J.M. Evers; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 9.30, 11.45 en 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 10.00 uur ds. A.T. Huijser; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 19.00 uur ds. A. Schot; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Ermelo 9.00, 11.15 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30, 15.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 15.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 en 15.00 uur stud. J.M. Evers; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur stud. A.E. Brijder; Haamstede 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Hardinxveld-Giessendam 18.30 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 18.30 uur ds. A. Schreuder; Hoofddorp 9.30 en 14.30 uur ds. M.H. Schot; Hoogeveen 15.30 uur ds. J. Beens; Houten 15.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 10.00 uur ds. C. Harinck en 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Katwijk aan Zee 18.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Kesteren (in Ger. Gem. Opheusden) 12.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Kortgene 13.30 uur ds. G.J. Baan; Krabbendijke 9.00, 11.15 en 18.00 uur ds.

P.C. Vlot; Krainingen 9.30 uur ds. J.J. Tanis; Leerdam 19.00 uur ds. L. Blok; Leiderdorp 10.00 uur ds. P. Mulder; Meeuwen 16.30 uur ds. A.T. Huijser; Meliskerke 14.30 uur ds. S. Maljaars; Melissant 15.00 uur ds. M. Blok; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Moerkapelle 9.00 (H.D.) en 15.30 uur ds. H. Brons; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 14.00 uur ds. D. de Wit en 18.30 uur ds. M. Karens; Nieuwer ter Aa 10.00 en 15.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Nieuwerkerk 15.30 uur stud. M. Boersma; Nijkerk 9.30 uur ds. J. Beens en 14.30 uur ds. G. van Manen; Nunspeet 9.00, 11.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. C. Harinck; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. J. de Kok; Oosterland 10.00 uur en 18.30 uur stud. M. Boersma en 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Oostkapelle 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Opheusden 9.30 uur (H.D.) ds. G. Pater; Opperdoes 17.00 uur ds. P. Mulder; Oud-Beijerland 9.30 en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Poortugaal 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Poortvliet 14.30 uur ds. P.C. Vlot; Puttershoek 14.45 uur ds. W.A. Zondag; Rhenen 9.30, 14.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 13.30 uur ds. J. van Rijswijk; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30, 14.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 15.30 uur ds. G. Hoogerland; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Sint Annaland 9.30 uur en 18.30 uur stud. M.G. van Middendorp en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Sint Philipsland 14.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Sliedrecht 9.00 uur ds. W.J. Karels, 14.00 en 19.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 14.30 uur ds. J. Schipper; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Tricht-Geldermalsen 15.00 uur ds. H. van der Heiden en 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Beens; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 15.00 uur ds. B. Labee en 18.30 uur ds. W. Silfhout; Vlaardingen 10.00 uur ds. G.J. van Aalst en 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Vlissingen 9.30 en 15.30 uur ds. M. Karens; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuij;

Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.30 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westzaan 15.30 uur ds. A. Schreuder; Wierden 15.00 uur ds. S.W. Janse; Woerden 19.00 uur ds. W. Visscher; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 uur ds. W. Silfhout en 18.30 uur ds. M. Joosse; Zoetermeer 19.00 uur ds. G.J. Baan; Zwijndrecht 9.30, 15.00 en 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 uur ds. J. Schipper en 19.00 uur ds. J. Beens.

DINSDAG 14 DECEMBER 2021

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Dirksland 19.30 uur ds. K. Boeder; Nieuw-Beijerland 19.30 uur (H.D.) ds. H.A. van Zetten.

WOENSDAG 15 DECEMBER 2021

Aagtekerke 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Beekbergen 18.30 uur ds. A. Schreuder; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Ermelo 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Kesteren 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Leiderdorp 19.30 uur ds. P. Mulder; Lisse 19.45 uur ds. A. Verschuure; Middelharnis 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. A.T. Huijser; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Poortvliet 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. J. van Laar; Waardenburg 19.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Westzaan 19.30 uur ds. J. Schipper; Zwolle 19.30 uur ds. M. Joosse.

DONDERDAG 16 DECEMBER 2021

Dirksland 19.30 uur (huw.bev.) ds. K. Boeder; Meeuwen 19.30 uur ds. A. Verschuure; Mijdrecht 19.30 uur (H.D.) ds. A.A. Brugge; Naaldwijk 19.45 uur ds. J.W. Verweij; Nisse 19.30 uur ds. G. Pater; Rhenen 14.00 uur (huw. bev.) ds. C. Hogchem; Ridderkerk 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rilland-Bath 19.30 uur ds. A. Schot.

VRIJDAG 17 DECEMBER 2021

Oosterland 14.30 uur (huw.bev.) ds. G. Pater; Scherpenisse 14.00 uur (huw.bev.) ds. M. Blok.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 12 DECEMBER 2021

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinses-selaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 15.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Met ontroering hebben we kennisgenomen van het overlijden van onze oud-kosteres

Anna Noorloos-van der Ven

in de leeftijd van 88 jaar.

Mevrouw Noorloos heeft samen met haar man 16 jaar het kosterschap in onze gemeente in alle getrouwheid waargenomen en na het overlijden van haar man in 1980, samen met haar kinderen, het kosterschap noch 22 jaar mogen voortzetten. De God aller genade vertrooste de kinderen en kleinkinderen en verlene hun Zijn kracht en ondersteuning.

De Heere heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad van de
Gereformeerde Gemeente te Meeuwen,
P. de Graaff, preses
J. Evertse, scriba

'Uw ogen zullen den koning zien in zijn schoonheid.'

Jesaja 33: 17a

Met ontroering hebben we kennis genomen van het overlijden van onze geliefde oud-ambtsdrager

Jacob Marinus Goud

op de leeftijd van 90 jaar.

Vanaf 1963 heeft broeder J.M. Goud als ambtsdrager onze gemeente mogen dienen. Eerst 7 jaar in het ambt van diaken en daarna ruim 43 jaar in het ambt van ouderling. Hij die zo'n dierbare plaats had in het hart van velen, is ons ontvallen. Een lange reeks van jaren heeft hij met liefde en bewogenheid in dienst van zijn Koning mogen arbeiden. De Heere Zelf stelle zijn dienstwerk tot een eeuwige zegen in het midden van de gemeente.

De Heere vertrooste de kinderen, klein- en achterkleinkinderen en verdere familie-betrekkingen in dit grote verlies en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad van de
Gereformeerde Gemeente Waarde,
Ds. L. van der Kuijl, preses
A. Rijsdijk, scriba

Maatjes & Lotgenoten gezocht. Deel een stukje dagelijks bestaan, regio 078. Stichting kleinsteun.nl 06-34180256 weduwe | beperkte | eenverdienergezin

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Stijlvolle **rouw - gelegenheid - doopkleding**
www.kindergelegenheidskleding.nl

NIEUW Laatste preken JC Philpot dl 4 €10,-.
105 vragen aan Philpot in Afscheiding en Raadgevingen €15,-. Alle 20 boeken €160,-.
Luisterpreken. hetbraambos.nl 078-6933783

(Leerling) matroos gezocht! Weekend vrij.
ms. Levina Helena
Tel: (06) 11 85 53 16 / (06) 57 31 00 04

D.V. heel december 3e tweedehands boek gratis*, in de winkel en online.
Wesselseweg 178-2, Kootwijkerbroek
www.deboekenkamer.nl

Conflictbemiddeling d.m.v. Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd 'Psycholoog - Mediator NIP'.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rp nederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

Begrafenisonderneming
Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl
www.begrafenisondernemingtreur.nl

WIJ ZOEKEN EEN

VOORZITTER

SECRETARIS

MUZIEK-
COÖRDINATOR

ZANG-
COÖRDINATOR

Bond van
Zangverenigingen
der Gereformeerde
Gemeenten

Samenbinden en stimuleren van de aangesloten koren.

Twee kernpunten uit de doelen van de BZGG.
Wij zijn op zoek naar mensen om deze doelen op een eigentijdse manier vorm te geven.

Belangstelling? Neem contact op met
Corné Visscher, voorzitter@bzgg.nl

Reageren kan tot uiterlijk D.V. vrijdag 14 januari.

Vos
begrafenisverzorging

Wij verzorgen alleen begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar en beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Jan Kamp & Mark Vos T 0548 540 053
Anja van den Belt - van den Dijk, *Contactpersoon / verzorgdame*

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Benny Vos & Mark Vos T 0577 401 689

Vertrouwd verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

De Oase is een oord van rust en structuur, ontspanning en bezinning. Wij bieden pastorale en psychosociale begeleiding aan gasten die toe zijn aan een periode van rust en herstel.

Steun de Oase en koop het boek "Ik zal u rust geven" van ds. J.Joppe via www.deoase-winkel.nl

Diaconaal gastenhuis de Oase
www.diaconaalgastenhuisdeoase.nl

"Als het leven om een adempauze vraagt"

Henk van de Maat - boekbinder, Rijssen
Uw Bijbel, (psalm)boek toe aan reparatie?
Een beschermdoos op maat? Mail of app
foto's of bel voor een prijsopgave:
06 33 800 386 / info@wiseknows.nl
Gratis retourzending.

Prachtige natuur genieten in **Hoog Sauerland**. www.huizisolagrati.nl

Te koop: prachtig ingerichte **recreatiebungalow op park Boshuis Ermelo**.
4/6 personen. Voor info bel: 0653431596.

Thuis uw nieuwe PVC vloer kiezen?
Nieuwe collectie hout/steendecoren.
Afspraak? Bel 06-19557166 of mail
info@devloerenkoning.nl

In de bkh.: 'Dit is Gods vinger', actuele preken ivm coronavirus, ds. A. Schot e.a.
Actieprijs € 9,95, na 31-12 € 18,50:
www.ramshoorn.nl, 0622780238

Zorg jij voor een

Een professioneel thuis

Huize Blaak zoekt 2 VIG-ers! (fulltime dienstverband)

Solliciteren?

Bel Gerrit van Breugel via 06 - 20 00 45 50, mail naar gerritvanbreugel@sorgh.nl of solliciteer gemakkelijk en snel via: sorgh.nl/blaak

Parttimers of vrijwilligers zijn ook welkom.

Huize ds. W.H. Blaak

Als achterom kijken pijn doet
en vooruit kijken zorgen geeft...

Somber
Zorgen
Vragen en twijfels
Verdriet
Relatie

*Je hoeft het
niet alleen
te doen*

www.coachpraktijk-Eigenwijs.nl
06-15604697
Westmaas - Elpelt

DINANT VAN DIJK
begrafenisverzorging de laatste zorg

Respectvolle en
persoonlijke aandacht

Verzorgt begravenissen waar u wenst.
Genemuiden - IJsselmuiden - Kampen -
Zwolle - Urk - Staphorst en omgeving

T: 038-337 61 29 Burg. ten Veldestraat 22
M: 06-24 80 09 17 8281 ZS Genemuiden
www.delaatstezorg.nl info@delaatstezorg.nl

dag en nacht bereikbaar - geen crematie

ONLINE LEZEN + ONLINE OEFENINGEN VOOR CBS AUTO THEORIE EXAMEN
www.verkoers.theorie.vanwijngaarden.nl

Voor soepele gewrichten, stijve spieren,
goede nachtrust, betere concentratie.
Omega-3 Plus + KalMag Plus D (Combi)
December-aanbieding **NeoLife**.
Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

WILGENHORST
gedenken

**ZELF SAMENSTELLEN
VASTE LAGE PRIJS
ALL INCLUSIVE**

WWW.WILGENHORST-GEDENKEN.NL

Geef kwetsbaren ★ hoop... hoe het leven ook loopt

De maatschappij is hard, veel cliënten tellen daar niet mee. Deze donkere decembermaand is extra moeilijk voor hen. De dagen zijn kort, het wordt vroeg donker. Wij willen er voor ze zijn. Dit door hen hoop te bieden, want alleen dan kunnen ze verder.

Uw gebed en financiële steun zijn hierbij onmisbaar. Mogen we op uw steun rekenen?

Bekijk in de video hoe wij mensen een thuis bieden: thuis.ontmoeting.org

Scan de code
en doneer

Ontmoeting
samen - leren - leven

895
p.s.

Winternummer 2021!

Vanaf **9 december** in de boekhandel

Vanaf 9 december alléén verkrijgbaar in de boekhandel: GezinsGids Winternummer 2021! Elk jaar weer de populairste magazine-editie met meer dan 300 pagina's, incl. kinderblad BimBam en de leuke Speurpuzzel met honderden prijzen! **Los te koop voor € 8,95**

gezinsgids

KIJK OP GEZINSGIDS.NL/ABONNEMENTEN/LOSSE-VERKOOP
VOOR DE BOEKHANDEL (OF WEBSHOP) BIJ U IN DE BUURT

Bij ons is verschenen:

Jannie Koetsier-Schokker:

Een vreselijk geheim

In dit waargebeurde verhaal lees je wat er met Joke en Jacquélien aan de hand is en ook hoe hun vreselijk geheim toch uitkomt.

€ 10,90

De volgende boeken zijn door ons uitgegeven en nog leverbaar:

Ds. J. de Kok:

Dit onderwijs ontvang' deel 1 € 18,50

Ds. J. de Kok:

Dit onderwijs ontvang' deel 2 € 18,50

Ds. G.J. Capellen en Jeanet Zuidweg:

Rots in de branding € 19,90

Dagboek voor jongeren

Ds. C. van Ruitenburg

Lofzangen Sions € 10,90

Preken advent en kerst

Ds. C. van Ruitenburg

Lelie onder de doornen? € 12,50

D R U K K E R I J
VAN VELZEN B.V.

Zuidweg 19, Krabbendijke, tel. 0113-501402
E-mail: ljmewuwsen@velzenbv.nl

Nieuw!

Ds. G. Beens

Petrus, een volgeling van zijn Meester

Twintig overdenkingen over de apostel Petrus

€ 11,99

130x196 mm (klein formaat), 96 pagina's

De opbrengst komt ten goede aan de verbouw van het kerkgebouw van de Ger. Gem. te Kootwijkerbroek.

Alleen te bestellen bij De Boekenhoeve

Afhalen: Zwolleweg 35

3771 NR Barneveld

E-mail: info@deboekenhoeve.nl

Telefoon: 06 - 2858 4118

Bestel online: www.deboekenhoeve.nl

Bent u ook op zoek naar mooie **raambekleding**? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of kijk op wiltraamdecoratie.nl

Er even helemaal tussenuit, om tot rust te komen? Of wil je op jezelf gaan wonen en weet je niet of het iets voor je is? Huur tijdelijk onze mooie **(gemeubileerde) aanleunwoning** met landelijk uitzicht in het **buitengebied van Lunteren**. Tel 06-23696469

JOH. DE HEER
toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

**DE DUITSE KENNEN
HUN 'EIGEN' HEIDEL-
BERGER NIET MEER.**

Helpt u mee om dit boekje terug te geven aan het Duitse volk?

Zie onze website www.svvhed.org voor informatie.
Voor giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

**WAT IS DE ZONDE TEGEN DE
HEILIGE GEEST?**

Deze vraag komt aan de orde in een preek uit de bundel 'De Geest Die levend maakt, 12 preken over de Persoon en het werk van de Heilige Geest. Met bijdragen van o.a.

ds. S.W. Janse, ds. M. Joosse,
ds. B. Labee, ds. P. Mulder, ds. A. Schot
en ds. D.W. Tuinier **€ 17,50**

Nieuw! Ds. J. van Rijswijk 'Het Lam overwint', 8 preken over de brieven aan de 7 gemeenten **€ 17,50**

Nieuw! Ds. J. Driessen 'De rijkdom van Zijn genade' 17 preken over de Dordtse Leerregels **€ 24,95**

Preken is een liefdedienst.
Een kijkje in de 'keuken' van
15 predikanten.

O.a. J.M.D. de Heer, A.T. Huijser, J. Joppe,
A. Kort en J. Schipper, 304 pagina's **€ 19,95**

Bestellen: Adriaan van Belzen,
0342-785530 of belzen@filternet.nl

Geef ons de Bijbel!

SEZ
Spaanse Evangelische Zending

'In Cuba is het heel moeilijk om aan een Bijbel te komen.'

www.sez.st/najaarsactie

Doneer nu

NL65 RABO 0301 9573 63 o.v.v. 'Najaarsactie'

Studiebijbel
€ 60,-

Bijbel
€ 40,-

NT, Ps, Spr
€ 9,-

Kinderbijbel
€ 3,-

- 100% Glutenvrij
- Altijd vers gebakken
- Ruim assortiment

Dat is het brood van Bakker Leo!
Bestel makkelijk online of bel ons

In december bakken we ook
héérlijke glutenvrije oliebolletjes!

GLUTENVRIJ.BAKKERLEO.NL | 085 0660250

**EXCLUSIEVE
DAKTERRASSEN**

Terrasvloeren | Bloembakken, beplanting & beregening | Buitenverlichting | Kunstgras & sedum | Balustrades

WIJ HEBBEN MEERDERE VACATURES!

MONTEURS

WERKVOORBEREIDER/PLANNER

VERKOOPADVISEUR

Meer info of solliciteren:
www.exclusievedakterrassen.nl/vacatures
of bel/app Erik op 06 - 12 50 65 85

Stationsweg Oost 194c • 3931 EX • Woudenberg • 033 - 303 73 37

**MOOIE COLLECTIE ORGELS
VAN DIVERSE MERKEN
RUIME ERVARING IN
ZAAL- EN KERKORGELS**

**VERTROUWDE
KLANKEN...**

Stolk Orgels

NIEUWERKERK AAN DEN IJSSEL KRABBENDIJK
VRIJHEIDSLAAN 55 OOSTPOLDERWEG 15
2912 EA NIEUWERKERK A/D IJSSEL 4413 NN KRABBENDIJK

TEL. 0180 315652 | WWW.STOLKORGELS.NL

DC begrafenisverzorging
Den Hollander

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

**Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl**

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper J. Kooijman
010-458 31 12 0182-58 39 32
Capelle a/d IJssel Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

**10x
terdege
voor 34,95**

Nieuwsgierig? terdege.nl/saambinder of 055-5390300

**50
jaar
rd**

**Christen
zijn in deze
samenleving**

RD. Voor het hele verhaal

De doelen van veel mensen zijn rijkdom, macht en aanzien. Zij zetten alles op het hier en nu. Wat betekent deze houding voor een christen en hoe die zich moet opstellen in het dagelijks leven? Wat is onopgeefbaar en wat niet? Wat is principe en wat traditie? Het RD wil helpen bij de meningsvorming hierover door het nieuws vanuit een christelijk perspectief te duiden. Dat doen we in interessante, evenwichtige en betrouwbare artikelen. Het gaat immers om het hele verhaal. En dat verhaal reikt verder dan alleen het aardse. **RD. Geloofwaardig.**

Kijk op rd.nl/saambinder hoe het RD voor het hele verhaal gaat en kies uw proefabonnement.

rd reformatorisch dagblad

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E givanaalst@klijksafe.nl

**Boeken ter recensie en vragen voor
rubriek "Vraag en antwoord"**
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@klijksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klijksafe.nl

**Aanlevertijd van kerknieuws en berich-
ten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.**

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk**
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan
Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aange-
leverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,40 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

**Abonnementenprijzen
(bij vooruitbetaling):**
voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van
de) aangekondigde boeken.

December- maand

In december zijn veel mensen druk om hun huis gezellig te maken.

Gouden en zilveren kleuren schijnen erbij te horen, net als kerstbomen, lekkere maaltijden en lichtversiering, binnen en buiten. Wat staat dit in contrast met de armoedige geboorte van de Heere Jezus, waaraan we in deze donkere maand denken. Jezus werd geboren in een koude stal, neergelegd in de kribbe. 'Omdat voor hen lieden geen plaats was in de herberg' (Luk 2:7). Nergens was ruimte voor Jozef en Maria, met de Heere Jezus in haar buik. Zo is er, als de Heere niet in jouw hart werkt, ook geen plaats voor de Heere. Dan leef je voor alles van deze aarde. Je zegt: 'Ik ben niet druk met allerlei lichtjes en lekker eten'. Maar waar is je hart dan vol van? Misschien wel met spelletjes op een smartphone of iPad. Vind je het maar vervelend als je ouders steeds weer jouw tijd inperken?

Besef je dat het allemaal genadetijd voor jezelf is? De Heere is het zo waard om onze tijd en ons hart in bezit te hebben. De Heere Jezus moest mens worden om de zonden te betalen van Zijn volk. Maar is Hij ook voor jouw zonden gestorven? Dat zou de belangrijkste vraag in heel je leven moeten zijn. Laat je niet afleiden door alle glitter en lichtjes, niet door al die spelletjes die je donkere hart toch niet kunnen verlichten. De Heere Jezus zegt: 'Ik ben het Licht der wereld; die Mij volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar het licht des levens hebben' (Joh. 8:12). Besef dat dit grote Licht der wereld wil schijnen in donkere harten. Ook in jouw en in mijn hart.

Welke plaats heeft de Heere in jouw hart en leven? Denk daar maar veel aan in deze maand.

Leestip: Lukas 2:1-7

A. JANSE-PIETERMAN, RIJSSEN

Voor niemand bang

DE BISSCHOP VAN LUTTERWORTH VERZINT EEN NIEUWE LIST.

Knarsetandend loopt de bisschop die verantwoordelijk is voor de kerk in Lutterworth heen en weer in zijn kamer.

Wat was het bitter toen de vier monniken met hun verhaal bij hem kwamen. Het lijkt wel of die ketter niet klein te krijgen is! Hij had gezegd dat hij beter zou worden. En helaas heeft hij gelijk gekregen. Wycliffe heeft alweer enkele zondagen gepreekt in zijn eigen parochie. Ook z'n werk op de universiteit heeft hij weer opgepakt. Op zich is dat allemaal al ernstig genoeg. Maar wat de bisschop vandaag heeft gehoord, slaat alles. Een bewijs heeft hij nog niet in handen, maar een van de priesters heeft hem verteld dat Wycliffe in het geheim gedeelten van de Bijbel wil vertalen en overschrijven in de Engelse taal. Dan kan het gewone volk ook horen wat God tot hen zegt. O, alleen de gedachte al!

Snel slaat de bisschop een kruis. De Bijbel is voor de geestelijken. Niet voor het gewone volk. God verhoede het dat zij de Heilige Schrift in handen krijgen! De bisschop leunt tegen de koude muur en slaat z'n ogen omhoog. Hoe komt hij erachter of het waar is wat er verteld wordt? En als het waar blijkt te zijn, wat kan hij ertegen doen? Wycliffe staat onder bescherming van de Engelse koning Richard II.

Ineens heeft de bisschop een idee. Vastberaden stapt hij naar zijn bureau. Ja, dát is een goed plan. Hij zal de andere bisschoppen en priesters bij elkaar roepen om een complot te smeden tegen Wycliffe. Ze móeten er eerst met elkaar achter komen of er inderdaad Bijbelteksten worden overgeschreven. En als dat waar is, moeten ze zien dat ze een bewijs in handen krijgen. Ja, zó zal hij het doen.

VERVOLGVERHAAL | J. KRANENDONK-GIJSSSEN - UITG. DE BANIER

Ds. Labee over:

De vrouw uit Openbaring 12

Wie is de vrouw uit Openbaring 12? De kanttekening wijst op Maria maar dat kan toch niet? Is er ook een lijn van Daniël (12:7) naar Openbaring (12:14) te trekken?

De vrouw

Johannes op Patmos krijgt in Openbaring 12 een bijzonder gezicht te zien: 'een vrouw, bekleed met de zon, en de maan was onder haar voeten, en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren' (vs. 1b). Inderdaad laat kanttekening 3 ons weten dat sommige verklaarders denken aan Maria, maar ze wijzen ons ook op een veel aannemelijker verklaring. We lezen: 'Door deze vrouw verstaan enigen de maagd

Maria, die Christus heeft gebaard, en met Christus in Egypte is gevluht; welken Christus de satan tot den dood toe heeft vervolgd, Die daarna is opgenomen ten hemel, en aldaar is gezeten ter rechterhand Gods Zijns Vaders, en met een ijzeren roede de volken regeert. Doch alzo dit nu al geschied was, eer aan Johannes deze openbaring is gedaan; en hier eigenlijk van dingen die nog toekomstige waren, wordt geprofeteerd, gelijk Openb. 1:1; 4:1 is betuigd en Openb. 22:6 verhaald wordt; en vele dingen hier op de maagd Maria niet wel kunnen geduid worden, zo verstaat het merendeel der uitleggers door deze vrouw de gemeente van Christus, die naar het voorbeeld van Christus, haar Hoofd en Bruidegom, deze dingen zijn overkomen, die hier onder deze gelijkens verstaan worden, gelijk in het vervolg zal blijken'.

Mogen we het eenvoudig proberen te omschrijven? De vrouw is de bruidsgemeente van Christus. Johannes moet naar haar opkijken want het geheim van de bruidskerk ligt in de hemel, vanuit de liefdesgedachten van een verkiezend God. Kinderen van de Heere worden hier afgebeeld door een vrouw, niet bij sterke soldaten, reuzen of wonderbomen. Nee, het beeld is een weerloze, hoogzwangere vrouw.

Dat moet wel een mismaakte, zwarte bruid zijn die het alleen maar verzondigen kan. Hoe ziet die vrouw er precies uit? Hoe ziet

de Heere Zijn bruidsgemeente? 'Een vrouw, bekleed met de zon, en de maan was onder haar voeten, en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren'. Ontroerende beeldspraak! De Kerk is schijnbaar uitéengeslagen, over bergen en dalen voortgedreven, vervolgd en gehaat en een kleine kudde. Of ze leeft in vrijheid maar verdeeld en verward, ingezonken en ver van haar plaats, zwart vanwege de zonde... Maar blijkbaar is de bruidskerk een hemelvorstin! Zo ziet – met eerbied gesproken – God Zijn bruidskerk in Christus. Als de Heere door Zijn Geest gaat werken in een zondaar of zondares, leert deze zichzelf kennen als geheel verloren, zwart van de zonde en walgelig voor God. Maar als de Levensvorst 'voorbij' is gegaan en gesproken heeft 'Leef, ja, Ik zeide tot u in uw bloed: Leef' en als Hij bekleedt met fijn lijnwaad, wordt alles zo anders!

De oude apostel Johannes ziet de Kerk zoals zij is dan in Gods oog, om Christus' wil. Ze is bekleed met de Zon der gerechtigheid, Jezus Christus. De stralenbundels van Gods genade en liefde verlichten haar. Haar voeten staan op de maan. Het 'ondermaanse', al het veranderlijke, de wereldse dingen zijn onder de voeten van de bruidskerk. Haar hoofd is gekroond met twaalf sterren, 'de leer van de twaalf apostelen, waar zij alleen van roemt, en die zij voor haar kroon en versiering houdt' (kt. 6a). Als de Heere in het hart werkt, afsnijdt uit Adam en inlijft in Christus, wordt een zondaar een Schriftuurlijk mens. Dan verstaan we de bede: 'Maak in Uw woord mijn gang en treden vast'. Lezer(es), is hiermee uw leven getekend?

Dien Man

Over de laatste vraag kunnen we kort zijn. Ongetwijfeld zijn er lijnen te trekken van 'de vrouw' uit Openbaring 12 en 'dien Man' uit Daniël 12. Gaat het in Openbaring over de bruidskerk, in Daniël wordt de Bruidegom aangewezen. De Man 'met linnen bekleed' is Christus. Het gaat in beide hoofdstukken over de strijd tussen Vrouwenzaad en slangenzaad en over de vereniging van de Bruidegom met Zijn bruidskerk. Opmerkelijk is ook de symbolisch aanduiding over de tijdsduur van de strijd: 'een tijd en tijden en een halve tijd'. Tegelijk zijn er ook tal van zaken in beide hoofdstukken die verschillend zijn. Maar duidelijk is dat het gaat over de eindtijd in de wereld- en kerkgeschiedenis en de daaraan verbonden eindstrijd.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

